

Granskning av årsredovisning 2024

Revisionsrapport nr 26 2024

Ansvarig verksamhet	Revisionskontoret
Kontakt	Karin Selander, 010-831 50 00, karin.u.selander@regionvarmland.se
Datum	2025-04-03
Diarienummer	Rev/25021
Region Värmland Regionens hus 651 82 Karlstad	

Innehåll

Innehåll	3
1. Inledning	4
1.1 Syfte och frågeställningar	4
1.2 Avgränsning.....	4
1.3 Revisionskriterier	4
1.4 Ansvarig nämnd.....	4
1.5 Metod.....	5
2. Granskningens resultat.....	6
2.1 Årets granskning av årsredovisningen	6
2.2 Bedömning	10
3. Sammanfattande bedömning	11

1. Inledning

Regionens revisorer ansvarar i enlighet med kommunallagen för att årligen granska all verksamhet som bedrivs inom regionen. Revisorerna ska granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

1.1 Syfte och frågeställningar

Denna rapport innehåller en sammanfattning av granskningen av årsredovisningen för år 2024. Syftet med rapporten är att utgöra ett underlag för revisorernas revisionsberättelse.

Granskningen har genomförts av revisionskontoret. Den finansiella revisionen som sammanfattas nedan har genomförts av PwC.

1.2 Avgränsning

Granskningen av måluppfyllelse har fokuserat på att verifiera att årsredovisningen svarar mot de mål som fullmäktige beslutat om i regionplanen för 2024 och att verifiera redovisningen av måluppfyllelse för de mål som redovisas. Vi har däremot endast översiktligt granskat underlag till ett urval av de jämförelser som redovisas, som inte är målsatta.

1.3 Revisionskriterier

Granskningen har i huvudsak utgått från följande revisionskriterier:

- Kommunallag (2017:725)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning, LKBR, (2018:597)
- Regionplan för 2024 inkl. Regionfullmäktiges mätplan
- Regionfullmäktiges beslut om reglemente för Regionstyrelsen (RS/211128)
- Regionfullmäktiges beslut om allmänna bestämmelser för styrelsen och övriga nämnder (RS/211128)
- Styrelsens och nämndernas svar på planeringsdirektiv inkl. mätplaner för 2024

1.4 Ansvarig nämnd

Regionstyrelsen är enligt kommunallagen ansvarig för den ekonomiska förvaltningen och därigenom ansvarig för att upprätta årsredovisning.

1.5 Metod

Granskningen har genomförts genom intervjuer och dokumentstudier. Vi har i vår granskning tagit del av information som samlats in centralt för att utgöra underlag för nämndernas samt regionens samlade årsredovisning. Vi har stickprovsmässigt granskat underlag till resultatmått och indikatorer som redovisas i årsredovisningarna kopplat till mål för verksamheterna. Vi har även granskat underlag till några av de ej målsatta jämförelserna som redovisas. Granskningen har inte omfattat verifieringskedjan för samtliga rapporter som hämtats ur de olika systemen och databaserna. Vi har med stöd av berörda handläggare, för de uppgifter som granskats, erhållit underlag som verifierar uppgifterna eller indikerar att uppgifterna är korrekta.

Den finansiella revisionen har genomförts i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision.

2. Granskningens resultat

2.1 Årets granskning av årsredovisningen

I detta avsnitt redovisas en sammanfattning av årets granskning av årsredovisningen. Resultat från granskning av den finansiella redovisningen redovisas mera utvecklat i revisionsrapporterna Granskning av de finansiella rapporterna i årsredovisning 2024 samt Granskning av god ekonomisk hushållning finansiella mål 2024. Vi har framfört synpunkter löpande under revisionsarbetet för att ge möjlighet till korrigeringar och kompletteringar av innehållet i årsredovisningen för 2024.

Jämförelse mellan Regionplan 2024 och årsredovisning 2024

Regionfullmäktige har i Regionplan 2024 fastställt fyra effektmål; Trygga och nöjda invånare, Attraktivt och hållbart Värmland, God, jämlik och jämställd hälsa samt Hållbar organisation. Inom effektmålet Hållbar organisation ingår de fyra områdena hållbart arbetsliv, ekonomi i balans, minskat miljöavtryck och respektfulla möten. Nämnderna har brutit ner effektmålen till resultatmål anpassade till den egna verksamheten. Nämndernas resultatmål hämtas enligt uppgift i regionplanen företrädesvis ur redan beslutade styrdokument. Under effektmålet Hållbar organisation ska alla nämnder ha med ett antal regiongemensamma resultatmål, till exempel mål om en ekonomi i balans.

Av regionplanen framgår att "En bedömning av måluppfyllelsen för effektmålen görs i årsredovisningen. I delårsredovisningen görs endast en prognos av måluppfyllelse för helåret. Bedömningen av måluppfyllelse baseras på effektmålets indikatorers utfall i förhållande till indikatornivåer, redovisning av aktiviteter och insatser samt bidrag från måluppfyllelse av nämndernas resultatmål."

Av regionplanen framgår vidare att Regionfullmäktiges mätplan omfattar för respektive effektmål ett antal centrala indikatorer. I delårsrapporten och årsredovisningen ska indikatorerna inom respektive effektmål redovisas. I de fall där det är relevant och möjligt ska underlaget redovisas könsuppdelat. För att kunna arbeta med jämställdhet i enlighet med Regionfullmäktiges intentioner, är det grundläggande att ta del av fakta och synliggöra kvinnors och mäns, flickor och pojkars olika villkor inom Region Värmlands ansvarsområden. Genom tillgång till könsuppdelad statistik kan regionen göra jämställdhetsanalyser och identifiera insatsområden.

Indikatorernas indikatornivå beskriver den nivå eller riktning indikatorns värde ska nå för att visa ett positivt bidrag till målet. När indikatornivån beskrivs som ökande eller minskande, görs jämförelse med utfallet för senast jämförbara period och förändringen ska vara i den angivna riktningen för att ha ett positivt bidrag till målet. Indikatorernas frekvens anger om nya resultat eller utfall för indikatorn kan redovisas i delårsredovisningen och årsredovisningen (delår), eller endast i årsredovisningen (helår)."

I förvaltningsberättelsen presenteras de fyra effektmålen och hur nämndernas resultatmål bidrar till dessa. Regionstyrelsen gör bedömningen att effektmålen Trygga och nöjda invånare, Attraktivt och hållbart Värmland samt God, jämlik och jämställd hälsa delvis kommer att uppnås för helåret 2024. Effektmålet Hållbar organisation bedöms ej uppnås för helåret 2024. Bedömningarna är desamma som i delårsrapport 2023 samt årsredovisning 2023.

Röd tråd finns från regionplanen och Regionfullmäktiges mätplan, då det i årsredovisningen presenteras hur väl regionen nått effektmålen samt hur nämnderna uppfyllt sina mål.

Regionfullmäktiges mätplan innehåller ett antal indikatorer som beskriver måluppfyllelse för effektmålen. Dessa indikatorer med utfall och färgmarkeringar presenteras i årsredovisningen. Flera av indikatorerna i nämndernas mätplaner består av aktivitetsredovisningar och beskrivningar av utveckling över tid och har inga uppsatta indikatornivåer för om målet uppnås eller inte.

Styrelsens och nämndernas delårsrapporter finns bilagda regionens delårsrapport. Där framgår måluppfyllelse utifrån deras respektive mätplaner.

Vi har noterat en otydlighet och inkonsekvens rörande vad färgmarkeringarna, grön-gul-röd samt streck (-), innebär. I regionens årsredovisning betyder exempelvis gul markering "uppnås delvis (i huvudsak oförändrat)" medan Kollektivtrafiknämnden i sin årsredovisning beskriver gul markering som "samma nivå som föregående period men uppnår inte målet i verksamhetsplan."

Nytt i årets årsredovisning, är att indikatorerna kompletterats med "trendpilar" som "visar utvecklingen över tid (över 3 år)". Pilen är inte kopplad till själva bedömningen av indikatorerna, utan till förändringen av utfallet under de senaste tre åren.

Årsredovisningen är uppställd på så sätt att kraven i lagen om kommunal bokföring och redovisning följs, med tanke på vilka rubriker/avsnitt som finns med i förvaltningsberättelsen. I årsredovisningen presenteras även Agenda 2030-index.

Måluppfyllelse – verksamhetsmål

Av årsredovisningen framgår att det ekonomiska läget i Sverige och därmed i Region Värmland har medfört behov av ekonomiska åtgärder som påverkat hela verksamheten. Till följd av det ekonomiska läget har Region Värmland infört flera besparingsåtgärder samt genomfört ett omställningsarbete under 2024.

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen bedömer att målen för hållbar arbetsmiljö och hållbar resursförbrukning **delvis** har uppfyllts. Övriga resultatmål för verksamheten bedöms **ha** uppnåtts. För vissa av indikatorerna anges att det finns "Inga tillgängliga data" till att mäta indikatorn.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämnden bedömer att målen Tillgänglig vård på lika villkor, attraktiv arbetsgivare samt Ekonomi i balans **inte** har uppnåtts. Mål för klinisk forskning och utbildning samt minskat miljöavtryck **har** uppnåtts. Övriga mål har **delvis** uppnåtts.

Kultur- och bildningsnämnden

Kultur- och bildningsnämnden bedömer att målen rörande god, jämlik och jämställd hälsa samt hållbar arbetsmiljö och minskat miljöavtryck **delvis** uppfylls. Övriga mål för verksamheten bedöms **ha** uppnåtts.

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden bedömer att målen trygga och nöjda invånare samt god, jämlik och jämställd hälsa **delvis** har uppfyllts. Målet skapa förutsättningar för att säkerställa Värmlands kompetensbehov har **inte** uppnåtts. Övriga resultatmål för verksamheten bedöms **ha** uppnåtts förutom klimatavtrycket från tjänsteresor ska minska, där bedömning ej varit möjlig.

Kollektivtrafikenämnden

Kollektivtrafikenämndens bedömer att målen trygg och tillgänglig service samt ekonomi i balans **inte** har uppnåtts och att målet jämställd och jämlik tillgänglighet har uppnåtts **delvis**. Övriga mål för verksamheten bedöms **ha** uppnåtts.

Hjälpmedelsnämnden

Hjälpmedelsnämnden bedömer att målen God hjälpmedelsförsörjning utifrån individens behov samt Vi bidrar till hälsosamma miljöer **har** uppnåtts. Målet hållbar arbetsmiljö har **delvis** uppnåtts.

Kost- och servicenämnden

Kost- och servicenämnden bedömer att målet Kostnadseffektiv hållbar måltids-verksamhet med hög kvalitet, för god, jämlik och jämställd hälsa **delvis** har uppfyllts.

Patientnämnden

Patientnämnden bedömer att samtliga resultatmål **har** uppfyllts.

Granskning av finansiella rapporter i årsredovisning 2024, måluppfyllelse finansiella mål samt ekonomi i balans

Av PwC:s granskningsrapporter rörande de finansiella delarna samt god ekonomisk hushållning framgår bland annat:

”Enligt vår uppfattning ger årsredovisningen en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av regionens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lag om kommunal bokföring och redovisning.

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att förvaltningsberättelsen, driftredovisningen och

investeringsredovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Utifrån genomförd översiktlig granskning av årsredovisningens återrapportering gör vi bedömningen att resultatet inte är förenligt med de finansiella mål för god ekonomisk hushållning som Regionfullmäktige fastställt för 2024. Inget av de två finansiella målen är uppfyllda.

Följsamhet till balanskravet är ej uppfyllt, då årets balanskravsresultat uppgår till -13,6mnkr.”

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Där framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Nämndernas ekonomiska utfall visar på såväl över- som underskott. Sammantaget uppvisar nämnderna ett underskott som uppgår till -695,9 miljoner kronor.

Regionfullmäktige har i regionplan 2024 fastställt att ”ekonomisk hållbarhet” är ett av områdena för att uppnå effektmålet ”hållbar organisation”. Av regionplanen framgår att ”Region Värmland har mål om en ekonomi i balans vilket innebär att verksamheten bedrivs med god ekonomisk hushållning, kostnadskontroll och en långsiktig ekonomisk hållbarhet. Begreppet god ekonomisk hushållning regleras i kommunallagen och syftet är att förhindra att finansiering av dagens välfärd skjuts till kommande generationer. För att kortsiktigt kunna möta det kända ekonomiska läget görs avsteg från målet om två procents överskott och resultatutjämningsreserven kommer nyttjas även under 2024. Detta är en nödvändig åtgärd och ambitionen är att till 2025 ha en ekonomi i balans.”

I Regionfullmäktiges mätplan 2024 finns tre finansiella indikatorer. I årsredovisningen är Regionstyrelsens bedömning att indikatorerna ”Nettokostnad mot budget” samt ”Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag” **inte** uppfylls och att ”Soliditet” **delvis** uppfylls.

Av årsredovisningen framgår att regionens balanskravsutredning redovisar ett negativt balanskravsresultat på -13,6 miljoner kronor (fg år -398,4 miljoner kronor), vilket innebär att det enligt Kommunallagen finns ett negativt resultat att återställa inom tre år.

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till 77,5 miljoner kronor. Överskottet beror främst på omställningsarbetet och medel till förfogande som ännu inte använts.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämnden uppvisar en negativ budgetavvikelse uppgående till -721,6 miljoner kronor. Underskottet berodde främst på för höga bemanningskostnader.

Kultur- och bildningsnämnden

Kultur- och bildningsnämnden uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till 4,3 miljoner kronor, främst beroende på lägre personalkostnader och en allmän ekonomisk återhållsamhet.

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till 2,8 miljoner kronor. Överskottet beror främst på lägre kostnader än budgeterat avseende personalkostnader.

Kollektivtrafiknämnden

Kollektivtrafiknämnden uppvisar en negativ budgetavvikelse uppgående till -61,1 miljoner kronor, beroende främst på att indexnivån i trafikavtalen låg på en högre nivå vid årets ingång än vad som beräknats.

Hjälpmedelsnämnden

Hjälpmedelsnämnden uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till 1,0 miljoner kronor. Överskottet beror på tillförda medel som inte nyttjats under året.

Kost- och servicenämnden

Kost- och servicenämnden uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till 0,2 miljoner kronor. Överskottet beror främst på att avropad volym för nämnden har minskat i kombination med lägre livsmedelspriser och materialkostnader.

Patientnämnden

Patientnämnden uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till 0,8 miljoner kronor. Överskottet beror på förändrad inriktning gällande tjänsteresor och möten, vilket har lett till minskade rese- och konferenskostnader samt lägre personalkostnader.

2.2 Bedömning

Vi ser en röd tråd mellan regionplanens effektmål, Regionfullmäktiges mätplan samt årsredovisningens presentation av måluppfyllelse.

Vi ser att årsredovisningen följer kraven i Lag om kommunal bokföring och redovisning bland annat med avseende på vilka rubriker/avsnitt som finns med i förvaltningsberättelsen.

Vi bedömer att Regionfullmäktiges målsättning, en god handlingsberedskap på kort sikt och en långsiktig stark ekonomi, **inte** uppnås för 2024.

Regionens balanskravsutredning redovisar ett negativt balanskravsresultat på -13,6 miljoner kronor, vilket därmed inte lever upp till lagens krav på en ekonomi i balans. Enligt Kommunallagen finns därmed ett negativt resultat att återställa inom tre år.

Vi bedömer att resultaten i årsredovisningen avseende verksamhetsmål **delvis** är förenliga med de mål som Regionfullmäktige har beslutat om.

3. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att resultaten i årsredovisningen avseende finansiella mål **inte** är förenliga med de mål som Regionfullmäktige har beslutat om.

Regionens balanskravsutredning redovisar ett negativt balanskravsresultat på -13,6 miljoner kronor, vilket innebär att det finns ett underskott som enligt Kommunallagen ska återställas inom tre år. Sedan 2023 år finns ett underskott på -398,4 Mkr som enligt beslut i Regionfullmäktige ska återställas senast 2030.

Resultaten i årsredovisningen avseende verksamhetsmål är **delvis** förenliga med de mål som Regionfullmäktige har beslutat om.

Anders Marmon
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Johan Magnusson
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Emilia Nordin
Yrkesrevisor

Karin Selander
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Revisionen är ett demokratiskt kontrollinstrument som på uppdrag av fullmäktige ska granska styrelsens och nämnders verksamhet samt presentera en revisionsberättelse. I Kommunallagen fastslås att revisorerna bland annat ska granska:

- Om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.*
- Om räkenskaperna är rättvisande, samt*
- Om nämndernas interna kontroll är tillräcklig.*

Vidare genomför revisorerna fördjupade granskningar inom områden där det finns betydande risker som kan medföra allvarliga konsekvenser.

Region Värmlands revisorsgrupp består av 7 revisorer som utses av Regionfullmäktige. Revisionen biträds av sakkunniga vid regionens egna revisionskontor samt av upphandlade revisionsbyråer.

Information om revisionen och revisionsrapporter hittar du här: [Revision - Region Värmland \(regionvarmland.se\)](https://regionvarmland.se/revision)
